

OCHRONA PRZYRODY

Turystyczna Kraina Jeziora Zegrzyńskiego obejmuje obszar, który dzięki niezwykłym walorom objęty został różnymi formami ochrony przyrody. Znajduje się tu 10 rezerwatów przyrody, których zadaniem jest ochrona naturalnych lub półnaturalnych ekosystemów, mających istotną wartość naukową, przyrodniczą, kulturową lub krajobrazową. Inną formą ochrony obszarów w okolicy Jeziora Zegrzyńskiego jest Sieć Obszarów Natura 2000. Jej głównym celem jest zachowanie określonych typów siedlisk przyrodniczych oraz gatunków, które uważa się za cenne i zagrożone w skali całej Europy. W ramach siebie wyznaczone zostały specjalne obszary ochrony siedlisk (SOO) oraz obszary specjalnej ochrony ptaków (OSO). Niniejsza publikacja przybliży Wam najważniejsze informacje dotyczące tych form ochrony.

SOO Ostoja Nadbużańska

Ostoja obejmuje około 260-kilometrowy odcinek naturalnej doliny Bugu, od ujścia Krzny do Jeziora Zegrzyńskiego. Koryto Bugu jest w większości niezmiennione przez człowieka, pozostały tu liczne, piaszczyste wyspy. Szczególnie cenny jest kompleks nadrzecznych lasów oraz szereg zbiorowisk łąkowych. Jest to jeden z najważniejszych obszarów dla ochrony ichtiofauny w Polsce. Występuje tu m.in. koza złota i kiełb białopłetwy. Osoba ma również duże znaczenie dla ochrony ptaków.

Rezerwat Wieliszewskie łęgi

Ten leśno-łąkowy rezerwat położony na obszarze paradowej Narwi, zwany jest również „Storczykowym Gajem”. Urokliwą przelaz zawiązków występowaniu kilku rodzajów storczyków. Oprócz nich ochronie podlega wiele gatunków roślin naczyniowych, m.in. kruszczyk błotny, listera jajoratna. Na obszarze rezerwatu znajduje się jezioro Wieliszewskie, odcięte starożytnymi łąkami, gdzie przy odrobinie szczęścia spotkać można kaczki głowiarki, cyranki, perkoza oraz czaple siwą.

OSO Dolina Dolnego Bugu

Rozległy obszar chroniony jest jedną z najważniejszych osoi ptaków wodno-błotnych w tej części Polski. W korycie rzeki, niemiernymionym działalnością człowieka, można obserwować naturalne, piaszczyste wyspy obrosnięte wierzbowymi lub topolowymi łęgami rzecznyymi. Rośnie tu m.in. niezwykle rzadko występująca w Polsce sasanka otwarta. Stwierdzono tu gniazdowania liczących populacji zimorodki, derkacza, siewickiej obrzojnej, krwawodzioba, rybitwy, a także gniazdujących na terenach zalewowych kaczek – cyranki i płaskonoska.

Rezerwat Zegrze

Ochronie podlega fragment naturalnych lasów mieszanych z dominacją dębu bezszypułkowego. Wśród drzew powszechnie występuje również brzoza brodawkowata oraz sosna zwyczajna. Większość drzewostanu w rezerwacie liczy sobie 100–170 lat. W runie leśnym występuje niemal 100 gatunków roślin naczyniowych i 30 gatunków mchów. Warto wymienić m.in. lilie złotogłów, turówkę leśną czy orlika pospolitego. Schronienie w lasach znajdowały liczne gatunki zwierząt, m.in. ryjówka aksamitna, orzesznica oraz nietoperze.

OSO Puszcza Biała

Usytuowana w widłach Narwi i Bugu Puszcza Biała, to jeden z największych kompleksów leśnych na Mazowszu. Rozległe sosnowe kompleksy porożdzielane są polami i łąkami. Duże walory przyrodnicze osoi przejawiają się w bogactwie lasów, różnorodności fauny, a także dobrze zachowanym, naturalnym charakterze swobodnie meandrujących rzek Bugu i Narwi. Na terenie osoi w okresie legowym spotkać można bociana czarnego, kraszkę czy lelka (największa populacja w województwie).

Rezerwat Jadwisin

Ozdobą rezerwatu są lasy liściaste, porastające skarpę schodzącą do Jeziora Zegrzyńskiego. Występują tu bogate siedliska grądów, w wśród lasów mieszanych spotkać można liczne, pomnikowe dęby szypułkowe i sosny pospolite. Odrobą rezerwatu jest położony wśród parkowej zieleni neoklasycystyczny pałac Radziwiłłów z XIX w. Międzytary zarówno pałac, jak i otaczający go rezerwat można podziwiać jedynie z „lotu ptaka” lub wędrując wzdłuż nadnawiarńskiego bulwaru, gdyż obecnie jest niedostępny dla turystów.

WĘDKARSTWO – HOBBY, REKREACJA, WYPOCZYNEK I SPORT

Wędkarstwo to popularny sposób spędzania wolnego czasu nad wodą, a Polska to raj dla wędkarzy. Niewiele państw europejskich ma tak mawidownice pojemniejsza, gdzie liczne jeziora połączone są gęstą siecią cieków wodnych. Również rzeki, leniwie meandrujące po nizinach oraz górskie o wartkim nurcie, stanowią doskonałe łowiska. W naszych wodach ryby mają dobre warunki bytowania, bogactwo różnorodności i pożywienia. Wędkarze, planując urlop, często szukają miejsc zapewniających udane połowy i wypoczynek w otoczeniu pięknej przyrody. Ale wędkarstwo to także dyscyplina sportowa, którą trenuje się w klubach wędkarskich. Amatorów połow ryb na krajowych rzekach i jeziorach regulują przepisy o rybnictwie środowiskowym. Konieczne jest posiadanie karty wędkarskiej, wydawanej przez starostwo powiatowe osobom powyżej 14 roku życia, trzeba też zdać egzamin organizowany przez Polski Związek Wędkarski (PZW), sprawdzający znajomość przepisów dotyczących wędkowania. Należy również mieć legitymację członkowską PZW, a po opłaceniu rocznej składki otrzymuje się zezwolenie na amatorskie połowy ryb na określonych warunkach i wybranych wodach. PZW jest największym stowarzyszeniem wędkarskim w kraju, działa od ponad 60 lat i zajmuje się również ochroną i zarybieniem użytkowanych przez siebie wód. A użytkuje ponad 65 procent powierzchni rzek, prawie 90 procent powierzchni zbiorników zaporowych oraz około 20 procent ogólnej powierzchni jezior.

KILKA PORAD WĘDKARSKICH

Wędkarstwo daje wiele radości, ale tylko wtedy, gdy dba się o utrzymanie czystości wód i dzikiej przyrody i zapewnienia bezpieczeństwa wędkującym. Tylko godziny spędzone nad wodą pozwolą na opanowanie technik efektywnego łowienia. Sprzęt liczy się w mniejszym stopniu. Na początku trzeba uważać, by nie nabierać złych nawyków. Warto natomiast być cierpliwym i trzymać się sprawdzonych metod. Najpierw trzeba poznać charakterystykę łowiska i ryb w nim żyjące, co umożliwi odpowiedni dobór sposobu połowu. Większość łowisk ma własne regulaminy, zawsze przed rozpoczęciem wędkowania trzeba się z nimi zapoznać (w lokalnym sklepie wędkarskim lub w Internecie).

Ochrona ryb pozwala utrzymać lub przywrócić w wodach typowe dla nich gatunki. Pomagają w tym przepisy wprowadzające limity połowów, okresy i wymiary ochronne ryb, których przestrzeganie obowiązuje wszystkich rybaków i wędkarzy. Chronione są również zimowiska ryb, ich ostoje i tarliska. RYBY OBJĘTE OCHRONĄ ŚCISŁĄ: aloza, babka (czarna, czarnoplamka, mała, piaszkowa), brzana, ciosa (poza populacją Zalewu Wiślanego), dennik, głowaczka, głowacz (białopłetwy, przegopłetwy), iglicznia, jesiór ostrostrony, kiełb (białopłetwy, Kesslera), koza (dunajska, pospolita, złotawa), kur rogiacz, minóg (morski), rzczeny, strumieniowia, ukraiński), parposz, piekieleńka, piskorz, pocierniec, różanka, strzebla błotna, śliz pospolity, tasmańsk długo, wężyka wędkarskim lub w Internecie).

ŁOWISKA I STANICE WĘDKARSKIE

Jezioro Zegrzyńskie wraz z przyległymi odcinkami łączącymi się z nim rzek: Wisły (poprzez Kanał Żerański), Bugu, Narwi i Rządzy, to jeden z najbogatszych w ryby akwenów w województwie mazowieckim. Amatorzy wędkarstwa znajdą tu doskonałe łowiska sandacza, leszcza, płoci. Często, na odpowiednio podaną przynętę skusi się sum, piękny lin, karaś lub dorodny szczupak. Podziwiając przyrodę i ciesząc się z wędkarskich sukcesów nie zapomnijmy o konieczności przestrzegania obowiązujących na akwie zasady:

Stanie wędkarskie: Nieporęć, ul. Rybaki 11A, tel. 22 782 25 62 Zegrze Pld., gm. Nieporęć, tel. 22 782 25 67 Serock, ul. Retmańska 75, tel. 22 782 76 13

Łowiska: Arciechowo, gm. Radzymin